

OLOMOUC

Ołomuniec w pigułce

WITAMY W OŁOMUŃCU

Olomuniec, stutysięczna metropolia urodzajnej Hany i szóste co do wielkości miasto Republiki Czeskiej, leży w samym sercu Moraw i w przeszłości był ich stolicą. Obecnie jest siedzibą historycznego uniwersytetu, arcybiskupstwa, filharmonii, wielu muzeów, teatrów i klubów. Odbywa się tu wiele interesujących wydarzeń oraz festiwali.

Przez wieki Olomuniec był jedną z najważniejszych siedzib Królestwa Czeskiego. Barwna przeszłość pozostawiła w niej wspaniałą kolekcję historycznych pamiątek. Sprawia ona, że Olomuniec jest po Pradze największym miejskim zespołem zabytkowym w naszym kraju. Światową rzadkością jest pierwotnie średniowieczny zegar astronomiczny na froncie ratusza, przeprojektowany po II wojnie światowej w duchu socrealizmu. Trzydziestodwumetrowa Kolumna Trójcy Świętej - zabytek UNESCO, sześć mistrzowskich barokowych fontann i czarująca nowoczesna Fontanna Ariona to kolejne wyjątkowe zabytki skupione w historycznym centrum miasta. Wzgórze Wacława jest zdominowane przez smukłe wieże katedry św. Wacława i sąsiednie pałace stojące na miejscu dawnego zamku olomunieckiego. W roku 1306 właśnie w tym miejscu wygaś po mieczu słynny ród Przemyślidów. Młody W. A. Mozart skomponował tu w 1767 roku swoją VI Symfonię F-dur. Oprócz niezliczonych zabytków sakralnych można tu również znaleźć liczne pamiątki słynnej historii wojskowej dawnej twierdzy Olomuniec. Całe miasto otoczone jest pierścieniem fortów, które przetrwały do dziś w niemal niezmienionej formie. W pięknych ogrodach miejskich znajdują się również pozostałości średniowiecznych fortyfikacji miasta i Twierdzy Koronnej, która stopniowo staje się centrum kultury i relaksu. Zdecydowanie warto zatrzymać się w Ołomuńcu!

CENTRUM INFORMACYJNE OŁOMUNIEC

Horní náměstí – arkady ratusza 📞 +420 585 513 385 | +420 585 513 392

infocentrum@olomouc.eu 📘 Olomouc Tourism 📷 Olomouc_Tourism

📱 OlomoucTourism #myolomouc | Otwarte codziennie | tourism.olomouc.eu

CZY WIESZ, ŻE...

- kolumna Trójcy Świętej znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO od 2000 roku?
- katedra św. Wacława może pochwalić się najwyższą wieżą kościelną na Morawach i drugą pod względem wysokości w Czechach?
- ratusz w Ołomuńcu służy swojemu pierwotnemu celowi od ponad 600 lat?
- na Rynku Górnym w pobliżu zegara astronomicznego znajduje się makieta miasta z brązu, która oferuje widok na historyczne centrum Ołomuńca z lotu ptaka?
- Ołomuniec to najpiękniejsze miasto w Czechach według znanego na całym świecie przewodnika Lonely Planet?
- na ołomunieckim ratuszu znajduje się dokładna replika łokcia ołomunieckiego?

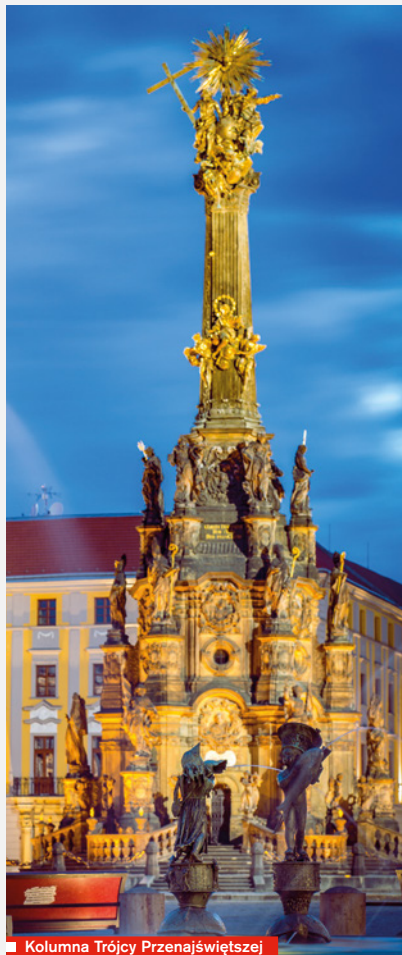
NASZE REKOMENDACJE

POLECAMY: Jeszcze przed wprowadzeniem numerów porządkowych praktyczne było identyfikowanie konkretnych domów. Wówczas godła domów zastępowały adresy – każdy wiedział, gdzie szukać domu Pod Złotym Jeleniem, Czarnym Psem, Srebrnym Szpadlem czy Złotym Pierścieniem... Niektóre godła zachowały się do dziś, inne wracają na swoje pierwotne miejsca dzięki entuzjastom. Podnieś oczy i spojrz na nie.

Centrum informacyjne oferuje również zwiedzanie. Popularnością cieszy się zwiedzanie „Ołomuniec w pigułce”. W sezonie głównym kilka razy dziennie organizowane są spacerzy szlakiem pamiętek Rynku Górnego, obejmujące wejście na wieżę ratuszową, skąd widać centrum miasta jak na dłoni.

! nasza rekomendacja

📖 Zniżka z Olomouc region Card
więcej informacji na www.olomouregioncard.cz

Kolumna Trójcy Przenajświętszej

TRASA PO RYNKU GÓRNYM

1 !

KOLUMNNA TRÓJCY ŚWIĘTEJ

Zabytek UNESCO

Kolumna Trójcy Świętej znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO od 2000 roku. Jest to największe w Europie Środkowej skupisko barokowych rzeźb w ramach jednej kompozycji. Kolumna mierzy 32 metry, a w jej dolnej części znajduje się kaplica, którą można zwiedzać w sezonie. Dekorację rzeźbiarską tworzy 18 posągów świętych, 12 figur niosących światło oraz 6 reliefów z apostołami. Grupa rzeźbiarska Wniebowzięcia NMP ozdobi środkową część trzonu, a na samym szczycie jaśnieje Trójca Przenajświętsza. Po jej ukończeniu kolumna stała się powodem do dumy dla mieszkańców, ponieważ wszyscy, którzy uczestniczyli w jej budowie - nie wyłączając jej głównego twórcy Václava Rendera - byli obywatelami Ołomuńca. W poświęceniu kolumny w 1754 roku osobiście uczestniczyła cesarzowa Maria Teresa wraz z małżonkiem Franciszkiem I Lotaryńskim.

2 📄

RATUSZ

Ołomuniecki ratusz, dominujący nad Rynkiem Górnym, już od sześciu wieków stanowi symbol znaczenia gospodarczego i politycznego

RATUSZ

dawnej królewskiej stolicy. Budowę ratusza wraz z domem kupieckim umożliwił Ołomuńcowi przywilej nadany w 1378 roku przez margrabiego morawskiego Jodoka Luksemburskiego. Budynek jest teraz czteroskrzydłowy, z wewnętrznym dziedzińcem pośrodku. Z południowej fasady wyłania się wykusz gotyckiej kaplicy św. Hieronima, bogato zdobiony maswerkami i motywami figuralnymi. Przy wschodniej stronie ratusza znajdują się dwubiegowe schody z renesansową loggią. Wewnątrz zachowało się wiele oryginalnych sklepionych pomieszczeń, w tym sala ceremonialna (dzisiejsza Sala Obrzędowa). Wnętrze gotyckiej kaplicy św. Hieronima zdobi unikatowe sklepienie sieciowe. Wieża ołomunieckiego ratusza powstawała równolegle z budową kamiennego gmachu urzędu od lat 20. XV wieku. Swoją obecną wysokość 75 m uzyskała podczas przebudowy w latach 1601-1607.

POLECAMY: Wieża ratuszowa jest udostępniona dla zwiedzających z przewodnikiem, z możliwością zajrzenia do izdebki strażnika. Gmach ratusza jest dostępny dla zwiedzających w godzinach urzędowania magistratu lub w ramach zwiedzania z przewodnikiem „Olomuniec w pigułce”. Więcej informacji można uzyskać w centrum informacyjnym.

3 !

ZEGAR ASTRONOMICZNY

W północną fasadę ratusza wkomponowany jest jedyny w swoim rodzaju olomuniecki zegar astronomiczny. Jego początki sięgają XV wieku, ale pierwsza niepodważalna wzmianka o istnieniu zegara pochodzi z 1519 roku. Do dziś przeszedł wiele modyfikacji - miał formę gotycką, renesansową i barokową. Obecna forma zegara pochodzi z lat 50. i jest zgodna z oficjalną estetyką socrealizmu w tamtym czasie. Mozaikowa dekoracja składa się z medalionów na bocznych ścianach wnętrza, przedstawiających prace charakterystyczne dla poszczególnych miesięcy roku. W zwieńczeniu wnętrza autor projektu, Karel Svolinský, wykorzystał folklorystyczny motyw Jazdy Królów. W dolnej części dekoracji mozaikowej, po bokach, umieszczono typowe dla tamtego okresu postacie przedstawicieli klasy robotniczej.

POLECAMY: *Prezentacja mechanizmu codziennie o 12:00*

ZEGAR ASTRONOMICZNY

4

FONTANNA CEZARA

Fontanna Cezara jest najsłynniejszą i najbardziej kunsztowną pod względem artystycznym olomuniecką fontanną. Jej dekoracja rzeźbiarska przedstawia legendarnego założyciela miasta – cesarza Gajusza Juliusza Cezara. U jego stóp leżą dwie postacie męskie z kartuszami – personifikacje rzek Morawy i Dunaju – a także siedzący pies, będący nawiązaniem do wierności miasta wobec władcy. Posąg Cezara jest umieszczony tak, aby jego wzrok był skierowany w stronę Wzgórza Michalskiego, gdzie rzekomo obozowały wojska rzymskie. Autorem grupy rzeźbiarskiej jest Jan Jerzy Schauberber, natomiast misa fontanny o łamanym profilu jest dziełem olomunieckiego mistrza kamieniarskiego Wacława Rendera.

5

KOŚCIÓŁ ŚW. MAURYCEGO

Unikalny, późnogotycki kościół z początku XV wieku charakteryzuje się dwiema asymetrycznymi wieżami na planie czworoboku oraz wysokim, sklepieniem wnętrzem trójnawowym. Pod koniec XVI wieku dodano renesansowy grobowiec szlacheckiej rodziny Edelmann, bogato zdobiony kamiennymi płaskorzeźbami. W 1745 roku, podczas barokowej renowacji, w kościele zbudowano organy, które są jednymi z największych w Europie Środkowej. Słynny instrument z mistrzowskiego warsztatu Michaela Englera jest używany co roku podczas Międzynarodowego Festiwalu Organowego.

POLECAMY: *Oprócz zwiedzania samego kościoła, można wspiąć się na jedną z wież, z której rozciąga się wspaniały widok na centrum Olomuńca.*

FONTANNA CEZARA

6

FONTANNA MERKUREGO

Fontanna z 1727 roku jest uważana za najcenniejszą pod względem artystycznym z całego zespołu olomuńskich fontann barokowych. Posąg Merkurego, starożytnego patrona kupców i opiekuna podróżnych, jest dziełem rzeźbiarza Filipa Sattlera. Merkury trzyma w prawej ręce jeden ze swoich atrybutów - uskrzydloną łaskę z dwoma wężami zwaną kaduceuszem.

7

PAŁAC EDELMANNA

Renesansowy pałac powstał w latach 1572–1586 w wyniku połączenia dwóch gotyckich kamienic dla znanego mieszczanina i radnego Wacława Edelmanna. Ten dwupiętrowy dom ma bogato zdobioną fasadę. Oprócz godła rodziny Edelmannów, na portalu wejściowym znajdują się stylizowane portrety Václava Edelmanna i jego syna.

8

FONTANNA HERKULESA

Fontannę z 1687 roku zdobi posąg mitycznego antycznego bohatera Herkulesa nadnaturalnej wielkości z maczugą w prawej ręce. W lewej ręce Herkules trzyma szachowaną orlicę – symbol

miasta, którą chroni przed siedmiogłową hydrą. Na ciele hydry autor rzeźby pozostawił swój podpis „Mandik”. W rzeźbiarskiej twórczości Mandíka Fontanna Herkulesa jest jednym najbardziej mistrzowskich dzieł.

9

FONTANNA ARIONA

Współczesna Fontanna Ariona powstała w 2002 roku i uzupełniła zespół barokowych fontann inspirowanych mitologią antyczną. Jego autorem jest słynny ołomuński rzeźbiarz Ivan Theimer, mieszkający we Francji. Motywem dekoracji rzeźbiarskiej jest antyczna legenda o greckim poecie, śpiewaku i gracz na kitarze – Arionie, którego z fal morskich uratował delfin zwabiony jego śpiewem. Owalną misę fontanny zdobią trzy grupy z brązu: obelisk na skorupie monumentalnego

żółwia oraz grupy rzeźbiarskie dwójga dzieci i stojącego Ariona z delfinem. Kolejna rzeźba żółwia, ku radości najmłodszych wielbicieli dzieła, jest umieszczona na sąsiednim placu obok misy fontanny. Wszystkie rzeźby pokryte są niewielką reliefową dekoracją, której celem jest uczczenie Moraw, miasta Ołomuńiec i jego mieszkańców.

TRASA PO DOLNYM RYNKU

10

FONTANNA NEPTUNA

Fontanna Neptuna z 1683 roku przedstawia rzymskiego boga mórz, który jest znany również jako grecki bóg Posejdon. Na ołomuńskiej fontannie trzyma swój trójząb skierowany w dół, czym uspokaja wody i chroni miasto. Autorem misy był ołomuński kamieniarz Václav Render. Rzeźba Neptuna została stworzona przez rzeźbiarza Michaela Mandíka. Umieścił on potężną figurę starożytnego boga na skale z czterema konikami morskimi, służącymi również jako tryskacze wody.

11

KOLUMNĄ MARIACKĄ MOROWA

Dominantą Dolnego Rynku jest Kolumna Mariacka, która została wzniesiona po epidemii moru w

KOLUMNNA MARIACKA MOROWA

Ołomuńcu (1713–1715) z inicjatywy kamieniarza Wacława Rendra Dolną część z owalnym otworem pośrodku zdobią posągi ośmiu świętych – patronów chroniących miasto przed morem.

12

FONTANNA JOWISZA

Fontanna Jowisza została ukończona w 1735 roku jako ostatnia z ołomunieckich barokowych fontann. Posąg Jowisza, starożytnego władcy bogów, z wiązką piorunów w prawej ręce i orłem u stóp, został stworzony przez tyrolskiego rzeźbiarza Filipa Sattlera. Została osadzona na starszym postumencie o nadmiernej skali, na którym pierwotnie znajdowała się figura św. Floriana autorstwa Wacława Rendra. Została ona jednak, zgodnie z barokową koncepcją nawiązującą

do antyku, zastąpiona rzeźbą Jowisza – wysokiej klasy dziełem dojrzałego baroku morawskiego.

TRASA NA PLAC WACŁAWA

13

KOŚCIÓŁ ŚW. MICHAŁA

Wczesnobarokowy kościół świętego Michała został wzniesiony w miejscu pierwotnej gotyckiej świątyni według projektu Tencalli i Martinellogo w latach 1676–1702. W XIX wieku na fasadę frontową przeniesiono barokowe rzeźby Chrystusa i Marii Panny z warsztatu rzeźbiarza Ondřeja Zahnera. Imponujące barokowe wnętrze kościoła, należące do najpiękniejszych w Ołomuńcu, zostało częściowo odrestaurowane w duchu historyzmu w 1897 roku i ostro kontrastuje z surową fasadą.

KOŚCIÓŁ ŚW. MICHAŁA

Dostępna dla zwiedzających jest również gotycka dzwonnica, ambit z cyklem obrazów barokowego malarza Ignacego Raaba oraz podziemna pustelnia ze źródłem.

14

KAPLICA ŚW. JANA SARKANDRA

W miejscu więzienia miejskiego, w którym torturowany był katolicki ksiądz Jan Sarkander, w latach 1672–1673 otwarto barokową kaplicę. Dzięki gruntownej przebudowie w latach 1909–1912 powstała centralna nowobarokowa kaplica z bogatą dekoracją rzeźbiarską, która – podobnie jak rozwiązania architektoniczne – jest dziełem architekta i rzeźbiarza Eduarda Sochora. W podziemiach kaplicy zachowało się oryginalne koło tortur, na którym Jan Sarkander poniósł śmierć męczeńską.

15

WILLA PRIMAVESI

Secesyjna willa o wiedeńskiej proveniencji została zbudowana jako miejska rezydencja bankierskiej rodziny Primavesi. Wnętrza stworzyli czworo artyści tamtego okresu, na przykład przyjaciel rodziny Anton Hanak, który zaprojektował boazerię w jadalni z miedzianą fontanną „Woda Życia”, posąg stróża nocnego oraz wiele innych dzieł. W dekorowaniu willi brali udział również artysta

WILLA PRIMAVESI

i architekt Josef Hoffmann oraz malarz Gustav Klimt. Dziś w willi mieści się galeria i kawiarnia.

16

KONWIKT JEZUICKI

Unikalne, odrestaurowane wnętrza barokowego konwiktów jezuickiego są dziś wykorzystywane przez Centrum Sztuki Uniwersytetu Palackiego. Częścią budynku klasztornej jest kaplica Bożego Ciała, jedno z najcenniejszych barokowych wnętrz kościelnych na Morawach z bogatą dekoracją malarską i rzeźbiarską. Fresk na sklepieniu jest dziełem barokowego malarza Jana Krzysztofa Handkego i przybliża legendę o zwycięstwie Jarosława ze Sternbergu nad Tatarami w bitwie pod Ołomuńcem w 1241 roku. Trzy monumentalne rzeźby alegoryczne – Wiara, Nadzieja i Miłość – zostały wykonane przez rzeźbiarza Filipa Sattlera. Gianlorenza Berniniego „del Tritone” na Piazza Barberini.

17

KOŚCIÓŁ MATKI BOSKIEJ ŚNIEŻNEJ

Kościół uniwersytecki, konsekrowany w 1716 r., został zbudowany przez ołomunieckich jezuitów w latach 1712-1719 na miejscu dawnego kościoła klasztorного minorytów. Schemat kościoła nawiązuje swobodnie do prototypu rzymskiej świątyni jezuickiej II Gesù, natomiast bezpośrednim źródłem inspiracji dla architekta Michaela Josefa Kleina z Nysy był praski kościół św. Mikołaja na Małej Stranie. Autorem portalu jest kamieniarz Václav Render, natomiast rzeźby na fasadzie wykonał David Zürn. Budowa została przeprowadzona przez ołomunieckiego budowniczego Lukáša Kleckela.

18

FONTANNA TRYTONÓW

Fontanna Trytonów została zbudowana po pożarze miasta w 1709 roku. Pierwotnie stała u zbiegu ulic: Ztracená, Ostružnická i Denisova. Została ona przeniesiona do obecnej lokalizacji na Placu Republiki w 1890 roku. Fontannę zdobią dwaj trytonowie i dwa delfiny podtrzymujące owalną muszlę, z której wyłania się rzeźba chłopca – Trytona – okiełznującego morskie potwory. Ta kompozycja jest inspirowana słynną rzymską fontanną.

PAŁAC ARCYBISKUPI

19

PAŁAC ARCYBISKUPI

Pałac Arcybiskupi w Ołomuńcu jest jednym z najważniejszych wczesnobarokowych budynków na Morawach. Został zaprojektowany przez włoskiego architekta Filiberto Luchese na miejscu starszego renesansowego pałacu. Składa się on z siedmiu piętrowych skrzydeł, otaczających dwa wewnętrzne dziedzińce na planie prostokąta. Rezydencja biskupia przeszła wiele renowacji, w których uczestniczyli czołowi europejscy architekci i malarze. W pałacu, w którym przebywało wielu wybitnych władców, w 1848 roku na tronie cesarskim zasiadł Franciszek Józef I.

POLECAMY: *Nie przegap wizyty z przewodnikiem w odrestaurowanym Pałacu Arcybiskupim! Wycieczki z przewodnikiem odbywają się*

od maja do września codziennie z wyjątkiem poniedziałków w godzinach od 10:00 do 17:00, a w kwietniu i październiku tylko w weekendy i święta państwowe. Grupy mogą również zarezerwować wycieczkę na inny termin.

20 ! 📖

ZAMEK OŁOMUNIECKI

Na Wzgórzu Wacława do dziś przetrwało niewiele widocznych dowodów świadczących o randze i potęgę zamku Przemysłidów, który z biegiem czasu został przesłonięty przez budowle sakralne oraz katedrę. Niezmiernie imponująco prezentują się pozostałości zamku od strony północno-wschodniej, gdzie na skalistym cyplu wznoszą się kamienne mury – pozostałość ściany obwodowej romańskiego pałacu biskupiego z zachowanymi oknami biforyjnymi, Okrągła Wieża oraz inne budowle z zachowanymi elementami zamkowymi. W pobliżu katedry znajduje się kaplica św. Anny, która w przeszłości służyła jako punkt wyborczy dla ołomunieckich biskupów i arcybiskupów. Dawna siedziba dziekana kapituły jest dziś siedzibą Muzeum Archidiecezjalnego.

21

KATEDRA ŚW. WACŁAWA

Katedra z dwuwieżową fasadą stanowi nieodłączny element panoramy miasta. Trzecia wieża, mierząca 100,65 m, jest najwyższa na Morawach.

Pierwotnie romańska bazylika została konsekrowana w 1131 roku przez biskupa Henryka Zdika. W wyniku pożarów w XIII i XIV wieku budowlę przebudowano na gotycką bazylikę trzynawową, do której po stronie południowej dobudowano później renesansową kaplicę św. Stanisława. Pod XVII-wiecznym prezbiterium znajduje się dwukondygnacyjna krypta: górne piętro służy jako przestrzeń wystawiennicza, a na dolnym można zobaczyć trumny biskupów ołomunieckich. Na ołtarzu przy jednym z filarów umieszczono relikwiarz za szczątkami św. Jana Sarkandra, kanonizowanego przez papieża Jana Pawła II w Ołomuńcu w 1995 roku. W latach 1883–1891 katedra przeszła neogotycką przebudowę według projektu Gustava Meretty.

KATEDRA ŚW. WACŁAWA

